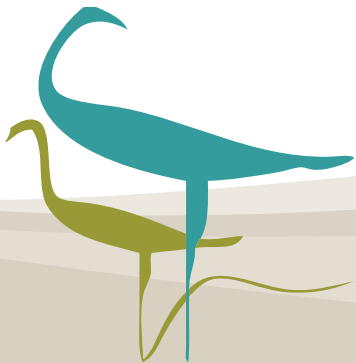

LANDSCHAPSKRANT REGIONAAL LANDSCHAP RIVIERENLAND

Langs Nete, Dijle, Zenne & Rupel

JAARGANG 2 – NUMMER 3 – DECEMBER 2009

Deze landschapskrant van Regionaal Landschap Rivierenland wordt verspreid in de gemeenten Niel, Boom, Rumst, Willebroek, Mechelen, St-Katelijne-Waver, Bonheiden, Lier, Nijlen, Putte, Berlaar en Heist-op-den-Berg.

Poelen zijn blikvangers in het landschap én een paradijs voor waterdieren en -planten

Een poel in jouw tuin ?

Poelen brengen kleur en leven in het landschap. Kikkers, padden, salamanders, libellen en talloze diertjes met sprekende namen als schrijvertjes, ruggenzwimmers en schaatsenrijders voelen zich er thuis. Daarnaast vind je er een waaier aan moeras- en waterplanten. Echte pareltjes van biodiversiteit ...

Zie jij een natuurlijke poel op jouw eigendom wel 'liggen'? Heb je een geschikte plek: voldoende groot (vanaf 7 meter diameter), op vochtige of natte grond met een hoog grondwaterpeil, waar geen zeldzame planten groeien en die vrij zonnig gelegen is? En ligt deze plek in een vrij natuurlijke omgeving, zodat dieren en planten de poel vlot kunnen bereiken?

Grijp dan zeker deze kans! Regionaal Landschap Rivierenland helpt je bij de bouwvergunning, zorgt voor een aannemer en draagt 70% van de kosten. Ook geven we je advies over hoe je de poel in de toekomst best kan onderhouden.

Of heb je al een poel die de laatste jaren

volledig dichtgegroeid is en dringend aan herstel toe is? Wij helpen je om poelen te onderhouden en verdwenen of verlande poelen te herstellen. Ook hier regelen we de bouwvergunning, zorgen we voor een aannemer en dragen we financieel bij.

NEEM CONTACT op met ikwileenpoel@rlrl.be of 015 21 98 53 en maak een afspraak voor een terreinbezoek. Als jouw locatie geschikt is kun je vanaf najaar 2010 genieten van een oase van nieuw leven op jouw eigendom!

Onder de inschrijvers (vóór april) met een geschikte locatie verloten we een gratis poel!

IN DIT NUMMER

- Poelen 1
- Kits voor amfibieënoverzet 3
- Bruine vuurvliinder 4
- Biodiversiteit 4
- Opening wandelnetwerk 5
- Hoogstamfruit 6
- Autochtone zaadoogst 7
- Egels en zwaluwen 7
- Kalender en quiz 8

Voorwoord

DE GOEIE RICHTING

Regionaal Landschap Rivierenland kan terugkijken op een gevuld en vruchtbaar 2009! Onze projecten krijgen immers zichtbare resultaten op terrein, allemaal stapjes op weg richting een mooier en beleefbaarder Rivierenland. Samenwerking is onze leuze: alle gebruikers van de 'open ruimte' kunnen met ons meewerken aan landschapsherstel, natuurontwikkeling, natuureducatie en natuurrecreatie. Via deze landschapskrant willen we ook jou, als Rivierenlandbewoner, op de hoogte houden en vooral uitnodigen om mee te doen met onze activiteiten en projecten.

Tegen voorjaar 2010 -na maanden samenwerking met véél organisaties- zal het gloednieuwe wandelnetwerk 'Rivierenland' op terrein bewegwijzerd zijn. Een uitgelezen kans om het Rivierenland al wandelend te herontdekken! Als kers op de taart is er dé feestelijke openingsweek, van 18 tot 25 april. Je kan dan deelnemen aan wandelactiviteiten in verschillende deelregio's van het netwerk; de details lees je verder in deze krant.

Afgelopen zomer was de bruine vuurvliinder ons 'zorgenkind'. Samen met de gemeenten, Natuurpunt én heel wat enthousiaste streekbewoners sprongen we in de bres om dit zeldzame vlindertje te beschermen. We organiseerden ook een vlinderinfoavond, een beheerdag en een monitoringsdag. Komend voorjaar is deze 'BV' alvast de ster van een grote fiets- en wandelhappening.

Ook onze cursussen over zomersnoei, proeven en persen van hoogstamfruit van het voorbije najaar waren een succes. In 2010 volgt daarom een heuse cursusreeks rond dit lekkere erfgoed. Afgelopen herfst was het decor voor onze eerste (publieke) zaadoogstacties van bomen en struiken van onze streek. De geplukte zaden worden nu opgekweekt tot plantgoed voor onder meer haagplantacties.

Daarnaast kijken we tevreden terug naar de leerrijke paddenstoelenwandeling, en naar de Dag van de Landbouw, waar landbouwers informatie kregen over beheerovereenkomsten.

In 2010 zullen we volop werk maken van de aanleg en het herstel van poelen. Geïnteresseerden kunnen zich alvast melden! En wie amfibieën een warm hart toedraagt, is welkom op onze paddenoverzet-infoavond. Lees zeker verder voor alle details, en houd ook onze website 'www.rlrl.be' in het oog!

Alvast een mooi eindejaar en een prachtige start van het nieuwe jaar gewenst!

Hopelijk tot ziens op één van onze activiteiten!

KAREL GEYS

voorzitter Regionaal Landschap Rivierenland, schepen te Mechelen

Op de foto

Het Zennegat, op de winnende foto: goed voor een mooie mand streekproducten uit handen van voorzitter Karel Geys

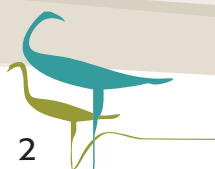
In de vorige landschapskrant schreef Regionaal Landschap Rivierenland een fotowedstrijd uit voor (hobby-) fotografen uit de regio. Bedoeling was om de 'rivieren en waterlopen' (de 'blauwe' draad door het Rivierenland) zo mooi mogelijk in beeld te brengen. Dit is Peter Svensson uit Mechelen het best gelukt. Met een foto van het Zennegat kon hij de jury het meest bekoren. Proficiat!

Paddenstoelen gespot

Jong en oud luistert geboeid naar de paddestoelengids in de Kesselse hei

Op 11 oktober kon jong en oud deelnemen aan de paddenstoelenwandeling in de Kesselse hei in Nijlen. Niet minder dan 70 deelnemers, waarvan 20 kinderen, trokken de hei in met echte paddenstoelenspecialisten. Die onthulden de geheimen van elke zwam die te bespeuren viel. Met spiegelglazen en loupetjes bekeken de kinderen de buisjes of plaatjes van de verschillende soorten. Achteraf konden de mensen meegebrachte exemplaren op naam laten brengen en paddenstoelenbier proeven. Een fijne samenwerking met Natuurpunt Studie en Natuurpunt De Wielewaal.

Koppen lopen op Dag van de Landbouw

*Uitleg over duurzame landbouw
tijdens de Dag van
de Landbouw in Berlaar*

Tijdens de voorbije Dag van de Landbouw werd duidelijk dat duurzame landbouw heel wat geïnteresseerden boeit. Meer dan 2000 bezoekers bezochten op 20 september immers het tomatenteeltbedrijf van Bart en Elke Ceulemans in Berlaar. Hier kwamen verschillende aspecten van innoverende bedrijfsvoering aan bod: electriciteitsproductie via warmtekraftkoppeling, hommelsebestuiving, regenwaterirrigatie, enz. Regionaal Landschap Rivierenland had een infostand over beheerovereenkomsten. Dat zijn vrijwillige contracten waarbij landbouwers een vergoeding krijgen in ruil voor het nemen van milieuvriendelijke maatregelen op hun bedrijf. We konden er in elk geval een heel nieuw doelpubliek laten kennismaken met onze vereniging. Een geslaagde samenwerking met Landelijke Gilden, de Vlaamse Landmaatschappij en de Mechelse veiling!

INTERESSE IN BEHEEROVEREENKOMSTEN?

Contacteer lieven.lavrysen@vlm.be
of 014 25 83 63.

Kits voor amfibieënoverzet

Je hebt zeker al gehoord van de 'paddentrek': padden, maar ook andere amfibieën zoals kikkers en salamanders, verlaten in het vroege voorjaar hun winterschuilplaats om naar hun voortplantingsplaats te trekken. Meestal is dit de poel waarin ze zelf geboren zijn.

Vochtig en zacht weer is ideaal voor deze trek. Op regenachtige avonden rond de 7°C komen de diertjes dan ook massaal tevoorschijn. Amfibieën trekken vooral in de avondschemering, tussen half februari en eind april. Helaas vallen hierbij ieder jaar vele duizenden slachtoffers. Door het dichte wegnen zijn de winterse schuilplaatsen en voorjaarspoelen vaak door drukke wegen gescheiden. De diertjes worden overreden of -meestal- verbrand wanneer ze worden opgezogen tegen het warme chassis van overrijdende auto's die meer dan 30 km per uur rijden ... ! Je snelheid drastisch minderen als je het 'paddenverkeersbord' ziet en goed uitkijken naar de donkere schimmetjes op het wegdek is dus de boodschap! Of nog beter: doe mee met de jaarlijkse paddenoverzetacties die Natuurpunt of andere vrijwilligers

in elke gemeente organiseren. Een leuke en avontuurlijke belevenis! Het principe is eenvoudig: de amfibieën worden door een scherm aan de zijkant van de weg tegengehouden, proberen langs het scherm een uitweg te vinden maar vallen in ingegraven emmers. Vrijwilligers verzamelen dan de diertjes en zetten ze aan de overkant van de weg terug in de natuur. Meer informatie over deze overzetacties vind je op www.hyla.be, de website van amfibieënwerkgroep 'Hyla' van Natuurpunt. Vanaf 2010 gaat Regionaal Landschap Rivierenland deze amfibieënoverzetacties mee logistiek ondersteunen. In alle 12 gemeenten van ons werkingsgebied wordt een amfibieënkits ter beschikking gesteld. Die bevat alle materiaal voor een geslaagde paddenoverzet: schermen, emmers, hoofdlampjes, zoekkaarten, fluovestjes, ...

Veel amfibieën worden verkeersslachtoffer op weg naar hun voortplantingsplaats

Infoavond amfibieënoverzet !

Wil je weten waar en wanneer in jouw gemeente overzetacties worden georganiseerd, of wil je zelf mee een overzetactie starten?

CONTACTEER hans.vermeersch@rlr.be, en kom in elk geval naar onze infoavond over amfibieënoverzet! Voorzitter Bart Hellemans van Hyla zal je inwijden in de amfibieëntrek, en daarnaast gaan we in op de praktische kant van de overzetacties.

AFSPRAAK

Vrijdag 5 februari om 19u30 in het Provinciaal Instituut voor Milieueducatie, Mechelsesteenweg 365, Lier.

ORGANISATIE

RL Rivierenland, Hyla (de amfibieën- en reptielenwerkgroep van Natuurpunt), met steun van provincie Antwerpen

Gastheren voor de bruine vuurvlieder

Dé 'BV' van ons werkingsgebied kan op heel wat sympathie rekenen! Dat is af te leiden uit de oppervlakte bijkomend leefgebied (10,2 ha!) die dit zeldzame vlindertje weer mag gaan bevolken. Heel wat enthousiaste grondeigenaars sloten immers vrijwillige beheerovereenkomsten af om hun graslandpercelen vlindervriendelijk te beheren.

In ruil voor een vergoeding passen eigenaars van geschikte graslandjes hun maaidata aan en laten de perceelsranden ongemoeid. Zo heeft de bruine vuurvlieder het hele seizoen lang nectarbronnen en schuilplaats. Samen met heel wat partners blijven we ons alvast inzetten om dit unieke vlindertje voor (opnieuw) uitsterven te behoeden. De opleiding vlinderbeheer en de vlinderteldag in de zomer van 2009 waren alvast een succes: buurtbewoners leerden de finesses van vlindervriendelijk graslandbeheer (wat in de praktijk vaak slechts neerkomt op minimale bijsturing van het 'normale maaibeheer'), en bezochten voorbeelden van mooie, correct beheerde percelen. En dat de vlinderacties hoopvolle resultaten geven, bleek uit de telresultaten: vrijwilligers telden maar liefst 24 bruine vuurvlinders, verdeeld over het hele verspreidingsgebied.

Bruine-vuurvlinderhappening 6 JUNI

Ook volgend jaar ijveren we verder voor de bescherming van deze unieke streekbewoner en organiseren we een grootse bruine vuurvliederhappening. Per fiets of te voet kan je dan het leefgebied van dit zeldzame vlindertje verkennen en onderweg kom je alles te weten over de vlinder. Breng liefst je eigen fiets mee (wie geen fiets heeft kan er één ter beschikking krijgen mits aanvraag vóór 28 mei via info@rlrl.be of 015 21 98 53).

AFSPRAAK

Zondag 6 juni, 13u30, parochiecentrum Pijpelheide, Schrieksesteenweg 62, Booischot (Heist-op-den-Berg)

ORGANISATIE

gemeenten Heist-op-den-Berg en Begijnendijk, Natuurpunt, RL Rivierenland en Noord-Hageland, Agentschap voor Natuur en Bos, provincies Antwerpen en Vlaams-Brabant

Vrijwilligers speuren naar de zeldzame bruine vuurvlieder

Jaar van de biodiversiteit

Wereldwijd sterven voortdurend dieren en planten uit. Om deze achteruitgang van de biodiversiteit te keren, verklaarden heel wat overheden en verenigingen zich bereid om te helpen aan de actie 'Countdown 2010'. Zo

COUNTDOWN
2010
RED BIODIVERSITEIT

richten sommige gemeenten bijvoorbeeld een beekvallei meer 'natuurlijk' in, natuurverenigingen beheren natuurgebieden, andere organisaties proberen mensen te sensibiliseren,... Binnenkort zijn er in de provincie alvast twee interessante 'Countdown 2010' activiteiten:

BIODIVERSITEITSONTMOETINGS DAG

Ook de ontmoetingsdag van Ankona, de Antwerpse koepel voor natuurstudie, draait dit jaar rond 'Countdown 2010'. Liefhebbers van natuurstudie zijn welkom op de voordrachten, korte berichten en infostands op 13 februari van 9u45 tot 17u in de UA-Campus, Groenenborgerlaan 171, Antwerpen.

Inschrijven vóór 6 februari bij ankona@admin.provant.be; meer info op www.ankona.be.

BIODIVERSITEITSFEEST

Op 22 mei organiseert de provincie Antwerpen een publieksfeest rond biodiversiteit in het Provinciaal Natuur- en Landschapshuis (Hallehof, Kasteeldreef, Zoersel). Het wordt een wervelende namiddag met workshops, voorleesmomenten, ontdekkingen in het park, wandelingen, spelen, ... én de lancering van een nieuw natuurboek.

Meer info op www.provant.be/meander.

En stappen maar

Sinds ruim een jaar coördineert Regionaal Landschap Rivierenland de vernieuwing van het wandelaanbod in de regio. Hiermee willen we inwoners opnieuw in contact brengen met hun eigen streek, en ons kostbare landschap in de schijnwerpers plaatsen. Dankzij de goede samenwerking met partners uit verschillende sectoren, is de realisatie van het wandelproject deze winter gestart.

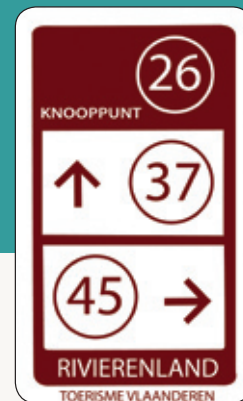

Vanaf april is het vernieuwde wandelaanbod in het Rivierenland instapklaar

In de gemeenten Niel, Boom, Rumst, Willebroek, Mechelen en Sint-Katelijne-Waver wordt het gloednieuwe 'Wandelnetwerk Rivierenland' bewegwijzerd. Vanaf april kan je via dit knooppuntennetwerk eindeloos je eigen wandelingen uitstippelen doorheen het Hombeeks plateau, de Rupelstreek, Heindonk, Niet minder dan 300 knooppunten leiden je langsheen zo'n 300 km wandelwegen. In Sint-Katelijne-Waver en Bonheiden zal het vernieuwde aanbod van wandellussen je door de beneden-Dijlevallei, de Groentestreek en de restanten van het Waverwoud leiden. Om de weg niet kwijt te raken, brengen we zowel het wandelknooppuntennetwerk als het wandellussengebied op waterbestendige en niet-scheurbare wandelkaarten uit. Die zijn vanaf april in de winkelrekken te vinden, en zullen ook een schat aan landschapsinformatie bevatten.

Nieuw wandelaanbod in Rivierenland

FEESTELIJKE OPENINGSWEEK
18-25 APRIL

18 APRIL opening in Mechelen en Willebroek

In het Hombeeks plateau kan je tussen 9u en 15u vanaf de dorps-huizen of kerken van Hombeek, Leest, Heffen, Battel, Tisselt en Heindonk starten voor een korte, middellange of lange wandeling. Sommige worden gegidst door dorpsgidsen; de wandeling in Battel door Natuurpuntgidsen. Alle wandelingen leiden naar de feestplek: de paardenmelkerij van Leest. Daar start vanaf 16u de officiële opening van het wandelnetwerk met feestelijke animatie (springkasteel, fanfare, lekkernijen, opendeur paardenmelkerij, natuurinfostand, verloting van streekproducten onder de wandelaars, ...). Een pendeldienst voert je vanaf 17u gratis terug naar je startplaats. (Organisatie: Werkgroep Hombeeks plateau, de Mechelse dorpsraderen, stad Mechelen, RLRL, Natuurpunt Mechels Rivierengebied kern Mechelen, Toerisme Rupelstreek-Vaartland, Toerisme Provincie Antwerpen)

25 APRIL opening in Niel, Bonheiden en Sint-Katelijne-Waver

In Niel leiden Natuurpuntgidsen je rond in natuurgebied het Niels Broek (details binnenkort op www.rlrl.be). (Organisatie: Gemeente Niel, Natuurpunt Rupelstreek, RLRL)

In Sint-Katelijne-Waver start om 14u vanaf de Midzeelhoeve de feestelijke inwandeling van het Roosendaelpad. (Organisatie: Gemeente Sint-Katelijne-Waver, 't Grom, Toerisme Sint-Katelijne-Waver, Natuurpunt Mechels Rivierengebied kern Sint-Katelijne-Waver, Kempens Landschap, RLRL)

In Bonheiden start om 10u aan de kerk van Rijmenam een wandeling langs het vernieuwde Rijmenampad. Natuurpuntgidsen vertellen je over het landschap in de Dijlevallei. Ter hoogte van de Hoorstraat volgt er een plechtige opening van de nieuwe wandelverbinding. (Organisatie: Gemeente Bonheiden, Natuurpunt Mechels Rivierengebied kern Bonheiden, RLRL)

Ook buiten de openingsweek kan je kennismaken met het wandelnetwerk

Op 30 mei (Dag van het Park) in Boom wordt ter gelegenheid van de opening van het Ecohuis vanaf het gemeentepark gewandeld langsheen het wandelnetwerk.

En op 25 juni zijn er de Terhaagse Feesten in Rumst, waar het wandelnetwerk bewandeld wordt langsheen de kleiputten.

Alle redenen dus om te gaan wandelen en zo je eigen Rivierenland te (her)ontdekken! Hou www.rlrl.be in het oog voor meer details.

Fruitig streekje, dat Rivierenland

De ruime regio rond Mechelen was vroeger een echte fruitstreek. Eindeloze hoogstamboomgaarden kleurden toen ons landschap. Tijdens de laatste decennia leidden de toenemende vraag naar 'massaproductiefruit' uit laagstamteelt en de bebouwingsexplosie tot het verdwijnen van dat fruitig erfgoed. Reden genoeg voor Regionaal Landschap Rivierenland om hoogstamboomgaarden in de streek nieuw leven in te blazen.

Afgelopen maanden organiseerden we al enkele activiteiten rond hoogstamfruit. Zo was er een mobiele sappersing en cursus 'zomersnoei', waarin de basis van het hoe en waarom van een goede zomersnoei werd toegelicht aan een 25-tal geïnteresseerden. Ook de cursus 'fruitvariëteiten' was een succes. Een specialist van de Mechelse Pomologen stelde zo'n 30 oude fruitrassen voor, en elke vrucht kon uiteraard ook geproefd worden. Bestaat er een betere manier om de fruitkeuze te maken voor je boomgaard?

Cursisten leren over het hoe en waarom van zomersnoei van hoogstamfruit

Ook de komende maanden zet Regionaal Landschap Rivierenland ons fruitig erfgoed in de kijker.

Informatieavond 'zelf biologisch fruit kweken'

Misschien heb je al wel eens gedacht aan de aanleg van een boomgaard(je), maar heb je uit praktische overwegingen of onwetendheid het idee laten varen. Tijdens deze informatiesessie geeft een fruitdeskundige uitleg over wat je allemaal kan en mag verwachten van een boomgaard. Hoeveel tijd en geld zal me dit kosten? Wat zal het me opleveren? Want met de juiste kennis van zaken kan iedereen zijn eigen biologische appel, peer of kers kweken.

AFSPRAAK

Vrijdag 22 januari, 19u30-22u, gebouw 'De Zeeridder', Befferstraat 25, Mechelen (gratis).

Basiscursus 'hoogstamfruit: stappenplan naar een ecologische boomgaard'

Wie biologisch fruit wil kweken kan best enkele basisprincipes omtrent aanplant, snoei en onderhoud eerbiedigen. Daarom deze cursusdag 'voor liefhebbers' over ecologisch of organisch fruit kweken. Er is geen voorkennis vereist, want de cursus vertrekt vanaf het begin, zeg maar vanaf de wortel.

Uiteenlopende boomvormen komen aan bod: van fruithaag tot hoogstamboomgaard. Daarnaast gaat aandacht naar de verschillende plantsystemen, snoeivormen, bemesting en verzorging van de boom, en naar de boomgaard als biotoop. Al wie zelf een boomgaardje wil aanleggen of optimaal wil onderhouden is van harte welkom. De cursus bestaat uit een theoretisch gedeelte en een praktijkgedeelte.

AFSPRAAK THEORIELES

Zaterdag 20 februari, 9u-12u, zaal 5, Cultuurcentrum Zwaneberg, Berg-

Plukklare biologische peren

straat, Heist-op-den-Berg. Gratis, maar inschrijven noodzakelijk via info@rlrl.be of 015 21 98 53.

AFSPRAAK PRAKTIJKLES

Zaterdag 27 februari, 9u-12u, boomgaard Pomona belgica, Bevelsesteenweg 85, Itegem (Heist-op-den-Berg). Gratis, maar inschrijven noodzakelijk via info@rlrl.be of 015 21 98 53. Aangepast schoeisel en kleding voorzien bij slecht weer.

Aanleg of herstel van je eigen boomgaard

Ben je geïnteresseerd in de aanleg van een hoogstamboomgaard of heb je oude hoogstamfruitbomen die aan onderhoud toe zijn of die je wil aanvullen? Voor praktische informatie over de aanleg en vragen over subsidieaanvragen kan je bij het regionaal landschap terecht. Denk best al eens op voorhand na wat je belangrijk vindt (specifieke fruitsoorten of smaken, een goede spreiding van je oogst, mooie bloesems, bewaarfruit, ...). Dan krijg je echt advies op maat.

CONTACTEER

hans.vermeersch@rlrl.be
of 015 21 98 53.

Wat zwaluwen en egels gemeen hebben

Stekels en sierlijke luchtacrobatie hebben op het eerste zicht weinig met elkaar te maken... en toch hebben egels en zwaluwen eenzelfde passie: kriebelbeestjes op hun bord! En daar zit nu net een groot probleem.

Er zijn steeds minder en minder insecten en kleine diertjes in onze moderne wereld. Alsmat meer beton en asfalt, minder holtes en kiertjes, en ook de resterende groene plekken zoals tuinen worden minder en minder groen. Vaak zijn mensen vervreemd van een beetje 'wildernis' in hun tuin... en dat is spijtig. Want het zijn net die wildere, natuurlijke tuinen die kansen bieden aan vliegjes, slakken, en spinnetjes en daarmee aan het rijke vogel- en zoogdierleven dat verlekkerd is op deze beestjes.

Regionaal Landschap Rivierenland en Natuurpunt willen daarom mensen aan-

moedigen om terug een wildernishoekje in hun tuin toe te laten. Waar het gras lang mag worden, waar wat takjes en een bladerhoop blijven liggen, kortom waar dieren voedsel en een schuilplaats kunnen vinden. De egel en de zwaluw zullen je alvast dankbaar zijn!

NATUURLIJK ZIJN ER NÓG TAL VAN TIPS OM EGELS EN ZWALUWEN TE HELPEN

Surf daarvoor eens op www.jaarvandeegel.nl en www.natuurpunt.be. Wie graag meer informatie wil mag ook contact opnemen met info@rlrl.be of 015 21 98 53. Meld hier ook als je een egel of zwaluw ziet!

Autochtone zaadoogst een succes

Zaadoogsters aan het werk

Regionaal Landschap Rivierenland plukte dit jaar voor het eerst zaden van autochtone bomen en struiken. De 'grote zaadoogstactie' startte met een publieksactiviteit op 13 september. Samen met een 20-tal vrijwilligers trokken we naar één van de overblijvende groeiplaatsen van hondsroos, gewone vlier, sleedoorn, meidoorn en veldesdoorn om daar zaden te gaan plukken.

Iedereen kreeg eerst een toelichting over waarom autochtone bomen en struiken zo belangrijk zijn voor de biodiversiteit en de streekeigenheid. En daarvoor zijn verschillende redenen: het is namelijk zo dat autochtone bomen en struiken nooit ingevoerd werden en dus het erfelijk materiaal van deze streek hebben (dus nog een stapje verder dan inheems!). Daarom zijn ze het best aangepast aan de groeiomstandigheden hier en hebben dan ook een grotere weerstand tegen ziekten en plagen. Voor sommige dieren zijn ze zelfs de enige voedselbron. Helaas is hun voortbestaan in gevaar: steeds meer groeiplaatsen worden gekapt, en autochtone bomen en struiken komen in de verdrukking door de invoer van plantgoed uit andere streken. Redenen genoeg om deze bomen en struiken te koesteren.

Gewapend met die kennis werd met veel enthousiasme geplukt van de meidoornbessen, rozenbottels, vlierbessen, slee-

doornpruimpjes en veldesdoornnootjes. Tot slot konden we toekijken hoe een klimmer stekken nam van de laatste autochtone zwarte populier in de provincie Antwerpen. Een vruchtbare namiddag, in samenwerking met de bosgroep en Natuurpunt Mechels Rivierengebied!

En er werden de voorbije maanden nog grotere middelen in gezet: ook technische ploegen en Minawerkers van de gemeenten vlogen 'de bomen in' om te oogsten. Alles samen werd meer dan 150 kg zaad vergaard van maar liefst 15 verschillende boom- en struiksoorten. De zaden zijn ondertussen afgeleverd bij de boomkweker voor opkweek tot autochtoon plantgoed. Dat zal binnen 2 à 3 jaar groot genoeg zijn om aangeplant te worden in de streek. We dromen al van duizenden nieuwe autochtone boompjes ...

GEÏNTERESSEERD?

Contacteer hans.vermeersch@rlrl.be

Activiteitenkalender

22 januari	Informatieavond "zelf fruit kweken"	19u30-21u gebouw 'Zeeridder', Befferstraat 25, Mechelen
5 februari	Infoavond paddenoverzetacties	19u30-21u30 Provinciaal Instituut voor Milieueducatie, Mechelsesteenweg 365, Lier
20 februari	Basiscursus 'hoogstamfruit' theorie	9u-12u Zaal 5, Cultuurcentrum Zwaneberg, Bergstraat, Heist-op-den-Berg *
27 februari	Basiscursus 'hoogstamfruit' praktijk	9u-12u Bevelsesteenweg 85, Itegem (Heist-op-den-Berg) *
6 juni	Bruine vuurvliedhappening	13u30 Parochiecentrum Pijpelheide, Schrieksesteenweg 62, Booischot (Heist-op-den-Berg), liefst fiets meebrengen (zie p. 4)
18 april	Opening wandelnetwerk Mechelen en Willebroek	9u-15u Start wandelingen aan diverse startpunten (zie p. 3) 16u feestelijke opening en animatie, paardenmelkerij Leest
25 april	Opening wandelgebied Bonheiden	10u Kerk Rijmenam, wandeling beneden-Dijlevallei
25 april	Opening wandelnetwerk Niel	Wandeling Niels Broek **
25 april	Opening wandelnetwerk Sint-Katelijne-Waver	14u Midzeelhoeve, Midzelen 27, Sint-Katelijne-Waver, wandeling Roosendaelpad
25 juni	Inwandeling wandelnetwerk Rumst	Terhaagse feesten **
30 juni	Inwandeling wandelnetwerk Boom	Ecohuis, park van Boom **

*Inschrijven via info@rlrl.be of 015 21 98 53

**Voor meer details, kijk (binnenkort) op www.rlrl.be !

COLOFON

Deze landschapskrant is een uitgave van Regionaal Landschap Rivierenland vzw

CONTACTADRES

Vrijbroekpark
Hombeeksesteenweg 264
2800 Mechelen
tel. 015 21 98 53
info@rlrl.be
www.rlrl.be

Schrijf je in op onze elektronische nieuwsbrief door een email naar nieuwsbrief@rlrl.be!

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER

Martine Couvreur, coördinator RLRL vzw

REDACTIE

Regionaal Landschap Rivierenland vzw

FOTO'S

Martine Couvreur, Peter Svensson, Sabine Caremans, Marc Goossens, Evi Van Camp, RLNH vzw, RLRL vzw, Pascal Vyncke (seniorennet.be), Louis Schoeters, Sandra Van de Wiele

VORMGEVING

Stephan Plantefève
www.deverbeelding.be

DRUK

Drukkerij Dirk Wuyts NV

DANKIJ DE FINANCIËLE STEUN VAN

Provincie Antwerpen, Stad Mechelen, Stad Lier, gemeente Niel, Boom, Rumst, Willebroek, St-Katelijne-Waver, Bonheiden, Putte, Berlaar, Nijlen en Heist-op-den-Berg

Deze krant werd gedrukt met bio-inkt op gerecycleerd papier.

Landschapsquiz

DOE MEE EN WIN !

Wie deze landschapskrant aandachtig leest vindt zeker het antwoord op deze 5 vragen. Drie winnaars met vijf correcte antwoorden én het dichtst bij de schiftingsvraag krijgen van ons een waardebon van de Groene Winkel van Natuurpunt!

Waarom moet je tuin/weiland/... voldoen als je een poel wenst?

- ☐ voldoende droge bodem, zodat vlot kan gegraven worden
- ☐ voldoende schaduw, zo hebben amfibieën geen last van de zon
- ☐ vrij hoge grondwatertafel, zodat de poel niet te snel droog valt

Waarom werkt Regionaal Landschap Rivierenland aan een vernieuwd wandelaanbod in de streek?

- ☐ via de kaartverkoop willen we iets bijverdienen
- ☐ we willen inwoners doen beseffen hoe kostbaar het landschap is
- ☐ toeristische projecten zijn één van onze hoofdtaken

Door welke actie konden we de bruine vuurvlied het meest helpen?

- ☐ organisatie van een infoavond
- ☐ tellen van het aantal bruine vuurvlieders in de regio
- ☐ uitbreiding van het leefgebied via samenwerking met inwoners

Countdown 2010' slaat op:

- ☐ de telling van amfibieën tijdens de paddenoverzetacties van 2010
- ☐ de klimaatverandering, die vanaf 2010 ernstige effecten zal hebben op het leven op aarde
- ☐ het aftellen naar de stopzetting van de achteruitgang van de biodiversiteit, hopelijk in 2010

Wat hebben egels en zwaluwen gemeen?

- ☐ ze hebben beide te lijden onder de steeds nettere tuinen
- ☐ ze zijn beide verkleurd op slakken en andere grondbewonende kleine diertjes
- ☐ ze zijn beide met uitsterven bedreigd

SCHIFTINGSVRAAG: Hoeveel kg fruit werd tot sap geperst tijdens onze sappersdag op 24 oktober in Berlaar?

.....

Voornaam:

Naam:

Adres:

Postnummer:

Gemeente:

Telefoonnummer:

E-mail:

Stuur deze strook vóór

15 maart 2010 naar:

Regionaal Landschap Rivierenland vzw

Vrijbroekpark

Hombeeksesteenweg 264

2800 Mechelen

info@rlrl.be